

A képzőművészetet képző/formáló történelem

Élménypedagógiai foglalkozás

1. TANULÁSI CÉL

A reformáció és ellenreformáció történelmi jelentősége, hatása a művészettörténetre és kultúrára. A korhű ruhák megismerése után a meghatározó attribútumokat átemelve – inspirálódva – a mai divatirányzatnak megfelelő ruhakollekció tervezése kiegészítővel együtt. Az elkészült alkotások bemutatása kiállítás formájában.

2. CÉLCSOPORT

Szakgimnázium, Képző-és iparművészet, 10. évfolyam.

3. TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A tanulók megismerik az egyház és a reform fogalmát, valamint Luther Márton és egyháza összefüggéseit. A tanulók a lecke forrásai és ismeretei alapján képesek példákkal alátámasztani a kálvini reformáció, az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk ok-okozati összefüggéseit. Képesek feltárni, hogy milyen építészeti, képzőművészeti alkotásokkal gazdagította a kultúr- és művészettörténetet a reformáció. A viselettörténeten keresztül a tanulók megismerik a kor öltözékeit, és a kor divatteremtő nagyszonyait. A tanulók képessé válnak a korhű ruhák közül kiválasztani egyet, melyből kiindulva, a meghatározó attribútumokat átemelve – inspirálódva – egy, a mai divatirányzatoknak megfelelő ruhakollekciót - kiegészítővel együtt - megtervezni. Az elkészült alkotások paravánra rendezve kiállításra kerülnek.

4. AZ ÉLMÉNYPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁS ÓRASZÁMA

6 tanóra (45 perces), ebből az elméleti tananyag (reformáció - ellenreformáció) 2 tanórát, míg a szakmai gyakorlati tananyag (művészettörténeti és viselettörténeti rész + kollekció tervezése) 4 tanórát érint.

5. TÖMBÖSÍTÉS AZ ÓRASZÁMBAN

A foglalkozásokat a következőképp kell megvalósítani (3x2 óra):

- 1-2 óra Történelem tantárgy elméleti óra (reformáció - ellenreformáció)
- 3-4 óra Tervezési alapok gyakorlat tantárgy (művészettörténeti és viselettörténeti rész)
- 5-6 óra Tervezési alapok gyakorlat tantárgy (kollekció tervezése és paravánra rendezése)

6. KAPCSOLÓDÁS KERETTANTERVHEZ

Nyíregyházi Szakképzési Centrum Wesselényi Miklós Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiumának Pedagógiai Programja és a S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V a(z) V. KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ágazathoz tartozó 54 211 02 DIVAT- ÉS STÍLUSTERVEZŐ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ.

7. ELŐZETES TAPASZTALAT

A foglalkozáshoz a résztvevőknek az alábbi ismeretekkel, készségekkel, kompetenciákkal kell rendelkezniük:

Rajz, festés, mintázás gyakorlat és Tervezés és gyakorlat tantárgyak keretében 9. évfolyamon megszerzett ismeretek és készségek:

- A szakmára jellemző különböző anyagok és eszközök kiválasztása a használatnak megfelelően
- A rajzolás és festés különböző technikái
- Az információgyűjtés formái, menete, motívumkeresés, gyűjtőmunka
- Vázlatok készítése, koncepció, elképzelés rajzi formában való megjelenítése

8. FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

Személyes kompetenciák:

- Önálló gondolkodás
- Koncentráció
- Kézügyesség
- Precizitás
- IKT eszközök célzott alkalmazása

Társas kompetenciák:

- Együttműködési készség
- Kommunikáció

Módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása
- Új ötletek, megoldások kipróbálása
- Rendszerező képesség

Szakmai kompetenciák:

- Célzott információk gyűjtése, feldolgozása, inspirálódás
- Kevert és egyedi technikák alkalmazása
- Tervezéselmélet alkalmazása
- Szakmatörténeti ismeretek alkalmazása
- Divatrajz készítés alapvető technikájának elsajátítása
- Az elkészült munkák bemutatásra való előkészítése és kiállítása

9. MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A foglalkozás sikeres megtartása érdekében fontos a témában való jártasság, valamint az elmélet és a szakmai gyakorlat szoros együttműködése, illetve elengedhetetlen a tanári irányítás. Az elméleti rész történelem szakos, míg a gyakorlati rész a tervezési alapok gyakorlat, művészettörténet, vagy rajz és vizuális kultúra tantárgy tanításában tapasztalattal rendelkező szaktanárt igényel. A téma alapgondolata más szakmacsoportban is alkalmazható. A kijelölt cél elérése érdekében nyitott és segítő hozzáállás szükséges. A foglalkozások során a csoport/osztály összetartása erősíthető, a közös munka, az alkotás öröme erősíti a tanár-diák kapcsolatot.

A frontális munka és az ehhez szorosan kapcsolódó tanári magyarázat elengedhetetlen az új ismeretek átadásakor és az ok-okozati viszonyok, összefüggések felismerésekor. Hogyan hatott a barokk művészet széleskörű és gyors elterjedésére a katolikus egyház célja, az intézmény megújítása. Az egyéni vagy párban végzett forráselemzés segíti az összefüggések feltárását, akár csak a logikus gondolkodást és az értő olvasást. A páros- és csoportmunka mellett az egyéni, kutató-gyűjtőmunka, játék, jegyzet- és vázlatkészítés, frontális munka-előadás, tervezés, rendszerezés és gyakorlati megvalósítás egyaránt megtalálható. Az IKT eszközök használata informatikai ismeretet igényel, annak bemutatása erősíti a kommunikációs készséget.

Az elmélet gyakorlatba való áttemelésével megvalósul a gyakorlatias feladatértelmezés és az ismeretek helyén való alkalmazása teljesül. A tanuló a feladatait egyéni, kreatív módon közelíti és oldja meg. Az új információk, a hallott és olvasott szöveg feldolgozása és ezek rendszerezése hatékonyan megvalósul. Az elkészült tervek megmutatják a feladat egyéni teljesülését, a kreativitás és ötletgazdagság, és a kivitelezéshez szükséges eszközök, technikák szakszerű alkalmazásának megvalósulását.

A kiállítás lehetőséget ad arra, hogy mások láthassák az elkészült alkotásokat, ezáltal a tanulók visszajelzést kaphatnak kortásaiktól és tanáraiktól egyaránt.

10. A FOGLALKOZÁS RÉSZLETES LEÍRÁSA

TEVÉKENYSÉG ÉS ANNAK IDŐKERETE	KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK, LINKEK FELSOROLÁSA, FILE NEVEKKEL ELLÁTVA	MÓDSZER	ISMERETHORDOZÓK, TANANYAGOK, ESZKÖZÖK, ANYAGOK
1. ÓRA			
1. SZERVEZÉS 1'		Adminisztráció	E-napló
2. RÁHANGOLÁS 12' Játékos, interaktív feladat, feladatok formájában felidézzük az általános iskolában tanultakat.	Száray-Kaposi: Történelem 10. , Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet , 2019. , Budapest 148.o. Középiskolai történelmi atlasz, Cartographia TK., Budapest, 86/a https://learningapps.org/2852120	diagnosztizáló mérés megbeszélés	térkép, digitális tábla Internet
3. CÉLKITŰZÉS 2'		tanári közlés	
4. ISMERETBŐVÍTÉS (Új tananyag feldolgozása) 20' Az első tematikai egység az egyház és reform, valamint Luther Márton és egyháza; a másik a kálvini reformáció, az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk.	Száray-Kaposi: Történelem 10. , Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet , 2019. , Budapest 148.o. Középiskolai történelmi atlasz, Cartographia TK., Budapest, 86/a www.epednet.ektf.hu	tanári magyarázat, ábra és térkép- értelmezés, páros munka vázlatírás, jegyzetelés játék	tankönyv ábra kivetítve, füzet, ppt, IKT eszköz IKT eszköz -feladatlap
5. ÖSSZEFOGLALÁS 8' Párosító, játékos feladat formájában, valamint tanári kérdésfelvetés során az órán elhangottak ismétlése.	Száray-Kaposi: Történelem 10. , Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet , 2019. , Budapest 148.o. Középiskolai történelmi atlasz, Cartographia TK., Budapest, 86/a https://learningapps.org/2796949	egyéni, frontális kérdésfelvetés, megbeszélés, ismétlés	tankönyv, füzet,
6. ÉRTÉKELÉS 2'		egyéni	

TEVÉKENYSÉG ÉS ANNAK IDŐKERETE 2. ÓRA	KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK, LINKEK FELSOROLÁSA, FILE NEVEKSEL ELLÁTVA	MÓDSZER	ISMERETHORDOZÓK, TANANYAGOK, ESZKÖZÖK, ANYAGOK
1. SZERVEZÉS 1'		Adminisztráció	E-napló
2. RÁHANGOLÁS 12' Játékos formában felidézzük az előző órán tanultakat.	Száray-Kaposi: Történelem 10. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet 2019. , Budapest 148.o. Középiskolai történelmi atlasz, Cartographia TK., Budapest, 86/a https://learningapps.org/2520342	diagnosztizáló mérés megbeszélés	térkép, digitális tábla Internet
3. CÉLKITŰZÉS 2'		tanári közlés	
4. ISMERETBŐVÍTÉS (Új tananyag feldolgozása) 23' A megfelelő források elemzésével, képzőművészeti alkotások és épületek bemutatásával feltárni a katolikus megújulás és a barokk kialakulása közötti ok-okozati viszonyt.	Száray-Kaposi: Történelem 10. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet 2019. , Budapest 148.o. Középiskolai történelmi atlasz Cartographia TK., Budapest, 86/a https://learningapps.org/6395331 https://learningapps.org/4855989	tanári magyarázat, ábra és térkép- értelmezés, páros munka vázlatírás, jegyzetelés játék	tankönyv ábra kivetítve, füzet, ppt, IKT eszköz IKT eszköz -feladatlap
5. ÖSSZEFOGLALÁS 5' Játékos feladat formájában, valamint tanári kérdésfelvetés során az órán elhangottak ismétlése.	Száray-Kaposi: Történelem 10. , Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet , 2019. , Budapest 148.o. Középiskolai történelmi atlasz, Cartographia TK., Budapest, 86/a https://learningapps.org/6395133 https://learningapps.org/6395331	egyéni, frontális kérdésfelvetés, megbeszélés, ismétlés	tankönyv, füzet,
6. ÉRTÉKELÉS 2'		egyéni	

TEVÉKENYSÉG ÉS ANNAK IDŐKERETE 3. ÓRA	KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK, LINKEK FELSOROLÁSA, FILE NEVEKKEL ELLÁTVA	MÓDSZER	ISMERETHORDOZÓK, TANANYAGOK, ESZKÖZÖK, ANYAGOK
<p>1. Ráhangelés, célkitűzés (5 perc)</p> <p>A reformációval kapcsolatos kifejezések gyűjtése közösen. A tanulók által elhangzott szavakat, kifejezéseket a tanár vagy egy kijelölt/önként vállalt tanuló a táblán rögzíti.</p> <p>A legügyesebb tanuló bonus kártyát kap, melyet a feladatban felhasználhat.</p>		Közös feladatfeldolgozás	Tábla
<p>2. A tananyag részletes ismertetése (8 perc)</p> <p>Jegyzetkészítés a füzetbe.</p>	Reformáció ppt 1. számú melléklet	Tanári közlés magyarázattal	Interaktív tábla, füzet
<p>3. Feladat (3 + 15 perc)</p> <p>Gyors páralakítás a tanulók választása alapján.</p> <p>Minden pár húz egy kártyát, amelyen a korszakra jellemző nagyasszony neve található. A kivetített szempontok alapján gyűjtőmunkát végeznek a számítógépen.</p> <p>Bonus kártya felhasználható a feladat megoldása közben segítségkérésre 1x.</p>		Páros munkavégzés	számítógépek/tabletek/telefonok, internet, füzet
<p>4. Az elkészített feladatok ismertetése (12 perc)</p> <p>Minden párból egy szóvivő ismerteti a felírtakat, a többi tanuló jegyzetel a füzetébe.</p>		Közös feladatmegbeszélés	füzet
<p>5. Értékelés (2 perc)</p>		Páronként	

TEVÉKENYSÉG ÉS ANNAK IDŐKERETE	KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK, LINKEK FELSOROLÁSA, FILE NEVEKKEL ELLÁTVA	MÓDSZER	ISMERETHORDOZÓK, TANANYAGOK, ESZKÖZÖK, ANYAGOK
4. ÓRA			
1. Ráhangelés, célkitűzés (5 perc) Az előző órán a tanulók megismerték a kor nagyasszonyait. A feladat a képen látható hölgy és a név párosítása. A legügyesebb tanuló bonus kártyát kap, melyet a feladatban felhasználhat.	https://create.kahoot.it/details/divatikonok-a-reformacio-koraban/98f4bfbc-3e92-43ce-8957-d3e74f41b8d6	Közös feladatfeldolgozás	Interaktív tábla, füzet
2. A tananyag részletes ismertetése (8 perc) Jegyzetkészítés a füzetbe.	Divatikonok a reformáció korában ppt 2. számú melléklet	Tanári közlés magyarázattal	Interaktív tábla, füzet
3. Feladat (2 + 25 perc) Gyors páralakítás a tanulók választása alapján (az előző párok maradhatnak). A kivetített meghatározások alapján (az egyik tanuló rajzol, a másik irányít) lerajzolják Brandenburgi Katalin ruháját. Bonus kártya felhasználható a feladat megoldása közben segítségkérésre 1x.		Páros munkavégzés	műszaki rajzlap (akár előrajzolt figurával ha a tanuló igényli), ceruza, színes rajzeszközök
4. Az elkészített feladat bemutatása (3 perc) Az elkészült rajzokat a tanulók feltűzik egy paravánra.		Közös feladatmegbeszélés	paraván, gombostű, vagy kétoldalas ragasztó
5. Értékelés (2 perc)		Páronként	

TEVÉKENYSÉG ÉS ANNAK IDŐKERETE	KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK, LINKEK FELSOROLÁSA, FILE NEVEKKEL ELLÁTVA	MÓDSZER	ISMERETHORDOZÓK, TANANYAGOK, ESZKÖZÖK, ANYAGOK
5. ÓRA			

<p>1. Ráhangelés, célkitűzés (5 perc)</p> <p>Az előző órán paravánra rendezett alkotásokat körbeálljuk a tanulókkal, és 1-1 gondolatot kiemelve átbeszéljük a rajzokat.</p> <p>A legügyesebb tanuló bonus kártyát kap, melyet a feladatban felhasználhat.</p>		Közös feladatmegbeszélés	paraván
<p>2. A tananyag részletes ismertetése (8 perc)</p> <p>Jegyzetkészítés a füzetbe. A tanulók saját telefontal készíthetnek képet az adott diáról, amit a tervezés során felhasználhatnak.</p>	Kiket ihletett meg? ppt 3. számú melléklet	Tanári közlés magyarázattal	Interaktív tábla, füzet
<p>3. Feladat (3 + 25 perc)</p> <p>Az előző órákon szerzett ismeretek feldolgozása tervezési feladattal. A reformációra jellemző viseletekből (korhű ruhák, a kor nagyasszonyai) ihletet merítve ruhaterv készítése (kollekció kiegészítőkkel együtt). A tervezés során felhasználható: motívumok, formák, ruhatípusok.</p> <p>Bonus kártya felhasználható a feladat megoldása közben segítségkérésre 1x.</p>		Egyéni munkavégzés	műszaki rajzlap (akár előrajzolt figurával ha a tanuló igényli), ceruza, színes rajzeszközök, saját telefon használható
<p>4. Értékelés (2 perc)</p>		Alkotásonként	

TEVÉKENYSÉG ÉS ANNAK IDŐKERETE	KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK, LINKEK FELSOROLÁSA, FILE NEVEKKEL ELLÁTVA	MÓDSZER	ISMERETHORDOZÓK, TANANYAGOK, ESZKÖZÖK, ANYAGOK
<p>6. ÓRA</p> <p>1. Ráhangelés, célkitűzés (3 perc)</p> <p>Az előző órán elkezdett tervezési feladat átismétlése, a</p>		Közös feladatmegbeszélés	füzet

korra jellemző motívumok és formai megoldások felelevenítése.			
2. Tervezési feladat (25 perc) A tervezési feladat folytatása, színes eszközök használatával.		Egyéni munkavégzés	ceruza, színes rajzeszközök, saját telefon használható
3. Feladat (13 perc) Az elkészült ruhatervék paravánra rendezése.		Közös feladatmegoldás	paraván, kétoldalas ragasztó, az elkészült alkotások
4. Értékelés (4 perc)		Összép és alkotásonként	

11. ÉRTÉKELÉSI TERV

A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÉRTÉKELŐ LAPJA

Tanuló neve	Minősítés					Megjegyzés
	Kiváló	Jó	Megfelelő	Elfogadható	Fejlesztésre szorul	
Ismeri az adott korszak, témakör alapfogalmait						
Ismeri a korra jellemző öltözködési jegyeket, a kor stílusát						
Képes térben-és időben tájékozódni						
Képes stílusjegyeket, részleteket átemelni a mai divatba.						
Képes tervezési műveleteket végezni						
Társaival együttműködik, hatékonyan kommunikál						
Munkáját végig koncentráltan, precízen és főként a megvalósításkor igényesen végzi						
Gondolatait, ötleteit kreatívan megvalósítja						
Tanári felügyelet és irányítás mellett a kutató-és gyűjtőmunkát önállóan végzi						
Az anyag feldolgozását önállóan, párban vagy csoportban, hatékony együttműködéssel végzi						
Szakmai irányítás mellett, a rajzokat önállóan készíti el						
Megjegyzések:						

12. A TANANYAGHOZ KAPCSOLÓDÓ ÖSSZES MELLÉKLET FELSOROLÁSA

1_melléklet_Reformáció.ppt

2_melléklet_Divatikonok a reformáció korában.ppt

3_melléklet_Kiket ihletett meg?ppt

<https://learningapps.org/2852120>

www.epednet.ektf.hu

<https://learningapps.org/2796949>

<https://learningapps.org/2520342>

<https://learningapps.org/6395331>

<https://learningapps.org/4855989>

<https://learningapps.org/6395133>

<https://create.kahoot.it/details/divatikonok-a-reformacio-koraban/98f4bfbc-3e92-43ce-8957d3e74f41b8d6>

13. TÁMOGATÓ RENDSZER

Száray-Kaposi: Történelem 10. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet 2019

Középiskolai történelmi atlasz, Cartographia

Domanovszky Endre: Korok ruhái, Corvina 1979

Cser Andor: Művészetek és öltözetek története, Göttinger 2001

R. Várkonyi Ágnes: Megújulások kora, Magyar Könyvklub 2001

Szabó Péter: Erdély képes története, Magyar Könyvklub 2002

Szűcs Ágnes: Művészettörténet – Divattörténet, Műszaki 2003

Orcsik Gézáne: Viselettörténet, NSZFI 2008

http://real.mtak.hu/20996/1/101_110_Deak_Eva_Ruhaanyag_Attordelt_A1_u_155758.958805.pdf

14. FELHASZNÁLT KÉPEK, VIDEÓK

<https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Lutherrose.svg>

<https://pxhere.com/hu/photo/1092360>

<https://pxhere.com/hu/photo/1461177>

<https://pxhere.com/hu/photo/710021>

https://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Ny%C3%ADrb%C3%A1tor_l%C3%A9gifot%C3%B31.jpg

<https://pxhere.com/hu/photo/554308>